

پیش‌نویس آیین‌نامه ضوابط پایان‌نامه‌های حوزوی در استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی

فصل اول: مقدمه

ماده ۱: موضوع

در عصر حاضر، پیشرفت‌های چشمگیر در زمینه هوش مصنوعی، روش‌های تحقیق و نگارش پایان‌نامه‌ها را تحت تأثیر قرار داده است. این آیین‌نامه به منظور تعیین ضوابط و استانداردهای لازم برای استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی در پایان‌نامه‌های حوزوی تدوین شده است.

ماده ۲: هدف

هدف از این آیین‌نامه، راهنمایی پژوهشگران و دانشجویان حوزوی در بهره‌گیری بهینه از ابزارهای هوش مصنوعی در فرآیند نگارش و تحقیق پایان‌نامه‌ها و همچنین حفظ اصالت علمی و اخلاقی در این روند است.

فصل دوم: ضوابط کلی

ماده ۳: شفافیت در استفاده

پژوهشگران موظفند در مقدمه پایان‌نامه خود، به طور شفاف ذکر کنند که از کدام ابزارهای هوش مصنوعی استفاده کرده‌اند و چگونه این ابزارها در فرآیند تحقیق و نگارش مؤثر بوده‌اند.

ماده ۴: اصالت آثار

استفاده از هوش مصنوعی نباید به تضعیف اصالت پایان‌نامه منجر شود. پژوهشگران باید اطمینان حاصل کنند که نتایج و محتوا به طور مؤثر توسط خودشان تولید شده است و ابزارهای هوش مصنوعی صرفاً به عنوان مکملی برای تحقیق استفاده می‌شوند.

ماده ۵: رعایت حقوق مالکیت معنوی

پژوهشگران باید از رعایت حقوق مالکیت معنوی در استفاده از محتواها و داده‌های موجود در ابزارهای هوش مصنوعی اطمینان حاصل کنند و هرگونه اقتباس یا نقل‌قول باید با ذکر منبع همراه باشد. این منبع نمی‌تواند «هوش مصنوعی» باشد، بلکه باید منبع اصلی را بیابند و ذکر نمایند.

فصل سوم: مراحل استفاده از هوش مصنوعی

ماده ۶: انتخاب ابزار مناسب

انتخاب ابزارهای هوش مصنوعی باید با توجه به نیازهای تحقیق و نوع داده‌ها انجام شود. پژوهشگران باید از

ابزارهایی استفاده کنند که معتبر و قابل اعتماد باشند.

ماده ۷: اعتبارسنجی نتایج

نتایج حاصل از ابزارهای هوش مصنوعی باید مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد. پژوهشگران باید اطمینان حاصل کنند که این نتایج با اصول علمی و مبانی حوزوی مطابقت دارند.

ماده ۸: ارائه تحلیل‌های شخصی

پژوهشگران باید تحلیل‌ها و نظرات شخصی خود را در کنار نتایج حاصل از ابزارهای هوش مصنوعی ارائه دهند تا به غنای علمی پایان‌نامه بیفزایند.

فصل چهارم: توانمندسازی و نظارت

ماده ۹: آموزش و آشنایی با ابزارها

پژوهشگران باید قبل از استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی، آموزش‌های لازم را دریافت کرده و با ویژگی‌ها، قابلیت‌ها و محدودیت‌های این ابزارها آشنا شوند. این آگاهی کمک می‌کند تا استفاده مؤثرتری از فناوری‌های موجود صورت گیرد و از خطاهای احتمالی جلوگیری شود.

ماده ۱۰: همکاری و مشاوره

پژوهشگران می‌توانند از مشاوره اساتید و کارشناسان حوزه فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی بهره‌مند شوند. همکاری با متخصصان این حوزه می‌تواند به بهبود کیفیت پایان‌نامه و افزایش اعتبار علمی آن کمک کند.

ماده ۱۱: رعایت اخلاق پژوهشی

پژوهشگران موظفند اصول اخلاق پژوهشی را رعایت کنند. این شامل احترام به حقوق دیگران، عدم تقلب و حفظ حریم خصوصی داده‌های مورد استفاده می‌شود.

ماده ۱۲: مستندسازی فرآیند تحقیق

تمام مراحل استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی باید مستندسازی شود. این مستندسازی شامل روش‌ها، داده‌ها و تحلیل‌های انجام شده است و می‌تواند به عنوان مرجع برای ارزیابی‌های آینده مورد استفاده قرار گیرد.

ماده ۱۳: بررسی و تأسیس نهادهای نظارتی

مرکز مدیریت باید ضمن تدوین مقررات و ضوابط نظارتی، نهاد یا نهادهای ناظر بر استفاده از هوش مصنوعی در پایان‌نامه‌ها و همچنین سایر فعالیت‌های پژوهشی را تأسیس نماید. تأسیس و فعالیت این نهادها می‌تواند به ارتقای استانداردهای علمی و اخلاقی کمک کند.

ماده ۱۴: ترغیب به استفاده از فناوری‌های هوشمند

استفاده از هوش مصنوعی در تحقیق و نگارش پایان‌نامه‌های حوزوی، با رعایت اصول و ضوابط مشخص شده، می‌تواند به ارتقای کیفیت علمی و تسهیل در فرآیند تحقیق منجر شود. راهبرد اصلی این آئین‌نامه ترویج به استفاده صحیح از این ابزارهاست.

